

De 14 Hoofdlijnen en de lokale Canon

De rode draden door de geschiedenis die dwarsverbanden tussen de vensters laten zien

Nummer	Hoofdlijn	Voorbeelden van landelijke vensters	Mogelijke lokale vensters
Hoofdlijn 1	Lage landen bij de Zee. Grotendeels met handen gemaakt; bedijkt, ingepolderd, ontgonnen. Strijd tegen het water.	De Beemster, De Watersnood	
Hoofdlijn 2	Aan de periferie van Europa. Rivierdelta aan periferie van continent. Geografische ligging bepaalt geschiedenis. Vanaf 4500 v. Chr. eerste agrarische samenlevingen. Grensgebied Romeinse Rijk.	De Romeinse Limes, Karel de Grote, Karel V	
Hoofdlijn 3	Een gekerstend land. Godsdienst. Vanaf 600-700 worden bewoners bekeerd tot het Christendom.	Hunebedden, De Romeinse Limes, Willibrord, Erasmus, De Beeldenstorm, De Statenbijbel	
Hoofdlijn 4	Een Nederlandse Taal. Oudste zin in het Nederlands dateert van 1100. Drukwerk in moedertaal v.a. 16 ^e eeuw. Regio's hadden eigen dialecten. Toch lange traditie van Nederlandstalige literatuur.	Hebban olla vogola, De Statenbijbel, Max Havelaar, Annie M.G. Schmidt	

Hoofdpijn 5	Verstedelijkt land, handelsknooppunt aan monding Rijn, Schelde, Maas. Vanaf 1100 vindt verstedelijking plaats en ontstaan handelsknooppunten	De Hanze, De Grachtengordel, Haven van Rotterdam	
Hoofdpijn 6	De Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden: ontstaan uit een opstand. Steden met burgers hebben andere belangen dan de adel.	Floris V, Karel V, De Beeldenstorm, Willem van Oranje, De Republiek, Hugo de Groot, Spinoza, De Grachtengordel	
Hoofdpijn 7	De Bloei van de Gouden Eeuw Republiek is grootmacht in Europa in de 17 ^e eeuw. Economisch, politiek en cultureel. Immigranten spelen grote rol in die bloei.	Hugo de Groot, Rembrandt, De Atlas Major van Blaeu, Michiel de Ruyter, Christiaan Huygens, Spinoza, Buitenhuisen	
Hoofdpijn 8	Koopmansgeest en koloniale macht. Vanaf 1600 ook handel buiten Europa in Azië, Afrika en Amerika. Ontstaan koloniën. Rol in slavernij.	De VOC, De Atlas Major van Blaeu, Slavernij, Max Havelaar, Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen, Veelkleurig Nederland	
Hoofdpijn 9	Eenheidsstaat, constitutionele monarchie Vanaf tweede helft 18 ^e eeuw onder invloed van Verlichting nieuwe ideeën over inrichting van Staat en Maatschappij. Tussen 1795 en 1848 wordt huidige staat geformeerd.	Buitenhuisen, Eise Eisinga, De Patriotten, Napoleon Bonaparte, Koning Willem I, De Grondwet	

Hoofdlijn 10	Het ontstaan van een moderne samenleving Vanaf 1839 spoorwegnet. Nederland wordt 'kleiner'. Industrialisatie vanaf 1870. Ontstaan verschijnsel 'Verzuiling'	De eerste spoorlijn, Verzet tegen kinderarbeid, Vincent van Gogh, Aletta Jacobs, De Eerste Wereldoorlog, De Stijl	
Hoofdlijn 11	Nederland in een tijd van Wereldoorlogen 1914-1945	De Eerste Wereldoorlog, De Stijl, De crisisjaren, De Tweede Wereldoorlog, Anne Frank, Indonesië	
Hoofdlijn 12	De Verzorgingsstaat, democratisering en ontkerkelijking Wederopbouw, ontstaan welvaart.	Willem Drees, De Watersnood, De televisie, Haven van Rotterdam, Annie M.G. Schmidt, De Gasbel	
Hoofdlijn 13	Nederland krijgt kleur Na WO II koloniale oorlog in Indonesië. Komst Indische Nederlanders en Molukkers. Daarna ook andere immigranten.	Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen, Veelkleurig Nederland	
Hoofdlijn 14	Nederland in Europa Na WO II Koude oorlog. Atlantische en Europese samenwerking. Vredesoperaties.	Srebrenica, Europa	